Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN. 116

Največji slovenski dv[illegible] v Zedinjenih država[illegible]
The Largest Semi-Weekly [illegible] the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 75. — Štev. 75. DULUTH, MINN., WEDNESDAY, SEPTEMBER 16. 1914. — SREDA, 16. SEPTEMBRA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Poorele
Box 306

Avstrija naznanja sijajno zmago nad Rusi.
Srbi so bili na vsej prodirajoči črti zagnani nazaj.

AVSTRO-OGRSKI POSLANIK DR. DUMBA JE DOBIL BREZŽIČNO BRZOJAVNO POROČILO, DA SE JE KONČALA BITKA PRI LVOVU S ZMAGO ZA AVSTRIJCE. UJELI SO 10.000 RUSOV, TER ZAPLENILI VELIKO TOPOV. — AVSTRIJSKA ARMADA POGNALA NAZAJ SRBSKE ČETE, KI SO PRODIRALE V SLAVONIJI. — NEMCI NAZNANJAJO, DA SO V VZHODNI PRUSKI SKORO POPOLNOMA UNIČILI RUSKO VILMA ARMADO, IN DA SE NAHAJAJO 2., 3., 4., in 20. RUSKI ARMADNI ZBORI V DIVJEM BEGU. — FRANCOZI SO ZOPET ZAVZELI AMIENS IN POTISKAJO NEMCE NAZAJ, KI SE BRANIJO SEDAJ OB AISNE. — BELGIJSKE ČETE DELAJO NEMCEM ZOPET VELIKO PREGLAVIC, IN PRODIRAJO PROTI BRUSLJU. — NEMŠKA KRIŽARKA "HELA" POTOPLJENA. — PRVI SPOPADI NEMŠKIH IN JAPONSKIH ČET.

SIJAJNA ZMAGA AVSTRIJCEV.

Manchester, Mass., 15. sept. — Kakor naznanjajo brezžična brzojavna poročila, katera je dobil dr. Konstantin Theodor Dumba, avstro-ogrski poslanik za Združene države od grofa Berchtolda, ministra za zunanjosti na Dunaju, so izvojevale avstrijske čete v bitki pri Lvovu sijajno zmago nad sovražnikom. Avstrijci, ki so zavzeli svoje postojanke ob Grodeski cesti in južno od te, so po pet dni trajajočih bojih vrgli Ruse nazaj.

Ujeli so 10.000 Rusov ter zaplenili mnogo topov. Izkazalo se je pa za nemogoče, popolnoma izkoristiti uspeh, ker je bilo avstrijsko severno krilo pri Rava Ruska ogroženo od velike ruske vojne sile, neglede na to, da so ruske čete prodirale proti armadi generala Dankla, in sicer med to armado in lvovskim vojnim prizoriščem.

Radi premoči sovražnika se je avstrijskim poveljnikom zdelo potrebno, zbrati svoje čete, ki so se brez oddiha vojskovale že tri dni, na ugodnejše postojanke, da se pripravijo za novo prodiranje.

OGRSKA KONJENICA POHVALJENA.

Rim, Italija, 15. sept. — Neka iz Petrograda sem došla brzojavka izraža svoje občudovanje o nevstrašenosti ogrske konjenice. Kakor se čuje, so huzarji omogočili avstrijskim četam prekoračenje Sana, Visle in Dnjestra. Hvali še nadalje ruske letalce.

SRBI ZAGNANI NAZAJ.

Dunaj, Avstrija, 16. sept. — (preko Londona). — Gen. Hoefer, pomožni šef avstrijskega generalnega štaba je naznanil danes, da je bila srbska armada z velikimi izgubami vržena nazaj. To je ona armada, ki je prekoračila reko Savo, ter začela prodirati v Ogrsko. Tudi Szerem v Slavoniji in Banat sta očiščena sovražnika.

RUSKA WILNA ARMADA PORAŽENA.

Berolin, Nemčija, 15. sept. — Danes so v Berolinu oficijelno naznanili, da je general von Hindenburg brzojavnim potom sporočil, da je popolnoma pobil 2., 3., in 4. in 20. ruski armadni zbor, dve rezervni diviziji in pet divizij konjenice. Ruske izgube so zelo velike.

BOJI S FRANCOZI.

Berolin, Nemčija, 15. sept. — (preko Amsterdama in Londona, 12:05 pop.). — Nemški generalni štab je izdal danes sledeče uradno naznanilo:

"Na zapadnem vojnem pozorišču je zapleteno naše desno krilo v hude, toda neodločilne boje. Francozi, ki so hoteli prodreti skozi naše vrste, so bili zagnani nazaj. Tudi na drugih točkah, kjer se vršijo boji, ni prišlo nikjer do odločitve."

Francozi naznanjajo v svojem oficijelnem poročilu, da se levo krilo in centrum Nemcev še drži. Desno krilo pod poveljstvom generala Klucka se pa mora neprestano umikati nazaj. Naznanja se, da je vsa armada pod generalom Klukom, močna 12.000 do 25.000 mož, prišla v vojno ujetništvo. Iz Londona se naznanja, da so ujeli Angleži v boju s Kluckovo armado 600 mož ter zaplenili veliko topov.

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 15. sept. — Francoska oficijelna poročila od včeraj zvečer pravijo, da so Francozi Amiens zopet zavzeli, potem ko so se morali Nemci umakniti. Vendar se zadnji upirajo ob reki Aisne.

Podrobnosti pravijo, da so Francozi na desnem krilu desno za glavnimi četami sovražnika.

V centrumu se sovražnik očividno pripravlja, da bi se postavil v bran na višinah severozapada in severno od Rheima. V pokrajini med Argonne in Mass se pa umiče.

Na našem desnem krilu v Warre distriktu smo opustili fort Troyon, ki je bil tekom zadnjih dni opetovano napaden.

V Lotaringiji so naši zasledovalni oddelki vedno v stiku s sovražnikom.

PRODIRANJE BELGIJCEV.

Ghent, 15. sept. — (preko Londona). — Bitka, ki se vrši na vsej črti Malines-Loewen more imeti velik upliv na dolgotrajnost vojne.

Vsled prodiranja Belgijcev od Antverpna so Nemci prisiljeni, zbrati na raznih krajih puščene čete skupaj. Nemci so poklicali na zapad potisnjene straže in vsakega moža črne vojske ter mlade rezerviste, ki stražijo že tri tedne v Bruslju. Belgijcem najbrže ne bode pretežavno vreči Nemce nazaj.

Belgijsko levo krilo je bilo v soboto pobito, toda na pomoč so prišle zavezne čete, in bojna črta se pomiče proti Bruslju.

Nemci nimajo dovolj artiljerije, in so hudo trpeli. Na vsak način se pripravljajo velike stvari, ker se večji obseg bitk zakriva. Usoda Bruslja in gibanje vsega krila belgijske armade je odvisna od uspeha. To je najvažnejša naloga Belgijcev od padca Luetticha.

RUSOV NI V BELGIJI.

London, Anglija, 15. sept. — Oficijelni časnikarski urad odločno zanikuje, da bi bile ruske čete transportirane skozi Anglijo v Belgijo ali Francijo.

BOJI V AVSTRALIJI IN AFRIKI.

London, Anglija, 15. sept. — Sledeče oficijelno nemško poročilo je šlo danes po Marconijevi brezžični brzojavni družbi naprej:

"Nemško prebivalstvo v Herbertshoehe na Bismarck arhipelagu v Tihem oceanu se je hrabro branilo proti napadalcem, katere je vodil vrhovni poveljnik avstralskega brodovja. Iz poročil v angleških listih o bojih v nemških kolonijah v Afriki in izseznama padlih častnikov je razvideti, da se vršijo boji v Kamerunu (Nemška Zahodna Afrika).

AVSTRIJSKI PRESTOLONASLEDNIK NA FRONTI.

London, Anglija, 15. sept. — "Centrals News" poroča iz Rima, da je glasom neke brzojavke iz Petrograda avstrijski prestolonaslednik, nadvojvoda Karl Franz pri armadi na fronti. (Nekateri listi že pišejo, da je ujet. Koliko je na tem resnice, ne vemo.)

PREKLICANI PATENTI.

London, Anglija, 15. sept. — Iz Pariza se naznanja, da je preklicala ruska vlada vse nemške patentne pravice v svoji državi.

KRIŽARKA "HELA" IZGUBLJENA.

Berolin, Nemčija, 15. sept. — Oficijelno se potrjuje, da je v jutru dne 13. septembra nek sovražni podvodni čoln potopil nemško križarko "Hela". Križarka je bila majhna, 328 čevljev dolga, ter je štela posadke 178 mož. Tako so se maščevali Angleži za potop svoje križarke "Pathfinder", katerega je potopil nek nemški podvodni čoln.

HITRO MAŠČEVANJE.

London, Anglija, 15. sept. — "Scotsman" zatrjuje, da je nemški podvodni čoln, ki je potopil angleško križarko "Pathfinder", po napadu obkolilo šest križark, in ga potopile, čim se je prikazal na površje.

RUSKA PREMOČ.

London, Anglija, 15. sept. — V neki brzojavki iz Kodanja naznanja poročevalec "Central News", da je Rusija v Galiciji s pomočjo svoje velike premoči potisnila avstrijske čete v Galiciji nazaj. Rusi so imeli na bojišču 350.000 mož v akcijo. Avstrijci imajo velikanske izgube. Nekateri polki so izgubili vse svoje častnike.

LAKOTA PRETI NASTATI V NEMČIJI.

London, Anglija, 15. sept. — Po nekem poročilu na "Central News" je izdal nemški poljedelski minister proglas z vsebino, da se letina žita ni tako dobro obnesla, kakor je bilo pričakovati. Radi tega prepoveduje, da bi se iz žita izdeloval alkohol. Kmetom priporoča, naj sušijo krompir, da ga bodo mogli pozneje porabiti za kruh.

PRVE BITKE Z JAPONCI.

Chi Mo, provinca Schauntung, Kitajska, 13. sept., preko Pekinga 15. sept. — Danes zjutraj je prišlo do prvih srditih spopadov med nemškimi in japonskimi četami nedaleč od Chi Mo. Nad ono pokrajino se je pojavil malo prej nemški letalni stroj, katerega so Japonci brez uspeha obstreljevali.

Peking, Kitajska, 15. sept. — Iz Tsingtaua naznanjajo iz nemških virov, da se nahaja predstraža japonske konjenice pri mestu Kiatschau.

NEVTRALNOST HOLANDSKE.

V Haagu, preko Londona, 15. sept. — Kraljica Viljemina je otvorila danes zasedanje s prestolnim govorom, v katerem povdarja potrebo ohranitve najstrožje nevtralnosti, od katere je odvisen obstoj dežele. Dežela se nahaja v položaju, ki zahteva največjo pazljivost. Dosedaj je vladalo z vsemi drugimi deželami najlepše prijateljstvo. Absolutno nevtralnost spoštujejo vse dežele, in je dosedaj še ni poizkusila nobena kršiti.

NEMŠKI GENERAL UJETNIK V PARIZU.

Pariz, Francija, 15 .sept., 2:20 pop. — Danes se je zaznalo, da je imel oni nemški general, katerega so Francozi ujeli in včeraj prepeljali sem, pri sebi listino, v kateri ga nemški cesar Viljem imenuje vojaškim guvernerjem Paria. Listina je bila že podpisana. Takšna oholost!

SOCIALISTI V AMERIKI DELUJEJO ZA MIR.

Narodni odbor socialistične stranke v Chicagu je izdal apel na socialiste v Evropi.

Chicago, Ill., 15. sept. — Narodni odbor socialistične stranke od tukaj je izdal apel socialistom v Evropi, da naj sprejmejo posredovanje Združenih držav.

Tozadevni brzojavni poziv je bil poslan socialističnim vodjem v Angliji, Holandskem, Švedskem, Danski, Nemčiji, Belgiji, Švici, Italiji in Rusiji. Poziv se glasi:

"V sedanji krizi naj bi socialistični zastopniki, predno bodo narodi popolnoma uničeni, izvrševali vsak mogoči pritisk na vojskujoče se vlasti, pozvati jih morajo, da naj sprejmejo posredovanje Združenih držav. To se da še vedno storiti, brez strahu, da bi katerega ugled pri tem kaj trpel. Konferenca naj bi se vršila v Haagu ali pa v Washingtonu."

Kabelogram so podpisali Victor Berger, Morris Hillquit, Carl Thompson in Walter Lanfersiek.

PODPISANI DOGOVORI.

Washington, D. C., 15. sept. — V navzočnosti kabineta je podpisal danes državni tajnik Bryan mirovne dogovore z Veliko Britanijo, Francijo, Španisko in Kitajsko. Zastopniki imenovanih dežel so potem istotako podpisali to listino. Vsega skupaj je podpisal državni tajnik 26 takih dogovorov, od katerih jih je senat 19 odobril. Nemčija, Rusija in Japonska so predlog v principu odobrili.

ZA KONEC ŠTRAJKA V COLORADO.

Trinidad, Colo., 15. sept. — Uradniki United Mine Workers in delegati ranih lokalnih unij distrikta štev. 15 so se zbrali danes tukaj na zborovanju, na katerem se bode sklepalo o predlogu predsednika Wilsona, naj sklenejo delavci triletno premirje.

Poseben odsek departmenta za trgovino in delo je po navodilu predsednika Wilsona sestavil načrt, po katerem bi bilo mogoče napraviti mir. Ta načrt zahteva: "odprto delavnico"; neobvezne odnošaje med rudarji in operatorji; objavo delavskih plač; zopetni sprejem v službo vseh premogarjev, ki niso za časa štrajka kršili postav." Ako delavci ta predlog sprejmejo, odide zvezno vojaštvo takoj iz štrajkarskega okraja.

ZMAGA DEMOKRATOV.

Portland, Me., 15. sept. — Pri državnih volitvah v Maine so demokrati popolnoma zmagali. Demokrat Oakley C. Curtis, župan v Portland, je bil izvoljen guvernerjem. Njegov nasprotnik je bil sedanji guverner, republikanec Haines.

"VORWAERTS" PROTESTIRA.

Kodanj, Dansko, 15 sept. — Berolinski socialistični list Vorwärts" ogorčeno protestira proti temu, da bi se zaposlevali francoski in angleški vojni ujetniki pri delu gradenj železnic v Nemčiji. List pravi, da bi izgubilo s tem do 100 tisoč domačih delavcev delo.

STRASNA ŽELEZNIŠKA NESREČA 27 OSEB SE ZADUŠILO V VODI.

KATASTROFA SE JE ZGODILA DVE MILJI ZAPADNO OD LEBANONA, MO. — HUDI NALIVI SO IZPODKOPALI TIR, IN V NASTALI USEDLINI, POLNI VODE, JE IZGUBILO 27 OSEB ŽIVLJENJE. OSEMNAJST OSEB JE BILO VRH TEGA RANJENIH.

St. Louis, Mo., 15. sept. — Sedemindvajset oseb je utonilo, ko je danes zgodaj zjutraj vlak St. Louis & San Francisco železnice štev. 5, namenjen iz St. Louisa v Texas, zavozil v neko usedlino, ki je bila polna vode, in v kateri sta obtičala dva potniška vlaka.

Petnajst ponesrečencev so dosedaj identificirali. Osemnajst oseb je bilo ranjenih, toda k sreči nobeden teh smrtno nevarno. Na vlaku je bilo vsega skupaj 99 ljudi.

Nesreča se je zgodila, še predno se je začelo daniti, toda radi hudega viharja je bila brzojavna zveza pretrgana. Za nesrečo se je zvedelo tukaj šele po osmi uri.

Vlak je vozil že več ur prav previdno, ker je opazil strojevodja O'Brien, da je proga radi nalivov po nekaterih krajih poškodovana. Na nekem ovinku, dve milji zapadno od Lebanon, Mo., je zapazil strojevodja, da je proga vsa poplavljena. Dasi je vozil vlak samo z brzino 15 milj na uro, ga radi mokrih tračnic ni mogel več ustaviti. Lokomotiva, poštni in tovorni voz so srečno prišli skozi najglobokejše mesto, dva voza sta pa obtičala v usedlini, in ljudje v njih so utonili. Strojevodja se je rešil, kurjač pa je ponesrečil.

Vlak je imel tudi štiri spalne vozove. Ti pa so ostali na tračnicah. Potniki v vozovih, ki niso prišli v vodo, so poizkušali vse mogoče, da bi rešili ponesrečence. V nekaterih slučajih se je to tudi posrečilo. Pri rešilnih delih se je najbolj odlikovala neka strežnica, Miss Nona Cambell iz St. Louisa, ki je rešila petim potnikom življenje. Splavala je k potopljenim vozom in skozi okno rešila pet oseb. Med utonilimi potniki se nahaja tudi več žensk in otrok. Nek mož je izgubil ženo in pet otrok. On se je rešil.

RUSKI TRANSPORT S ZAJETIM PARNIKOM.

New York, N. Y., 15. sept. — Danes je prišlo poročilo, da je bil parnik "Kronprinz Wilhelm" od Severonemškega Lloyda, ki je odplul od tukaj dne 3. avgusta, od nemške križarke "Essex" zajet na visokem morju. Angleški mornarji so odpravili parnik v Bermudo in od tam na Angleško. Angleška vlada je potem ta parnik rabila za transport Rusov iz Arhangelsk v Ostende.

Kakor pripoveduje nek nastavljenec tukajšnje Lloydove pisarne, je angleška križarka presenetila nemški parnik, ko se je začelo daniti. Križarka je oddala slep strel, v znamenje, da se mora parnik ustaviti. "Kronprinz Wilhelm" je pa zavil proti jugu, da bi angleški križarki ušel. Vozil je s polnim parom. Križarka je signalizirala, da bode ostro streljala, ako parnik takoj ne obrne. Kljub temu se parnik ni ustavil. Šele, ko sta dve dobro namerjeni krogli napravili že precej škode, je sklenil kapitan, sneti zastavo in parnik ustaviti.

POMOČ.

Brez dvoma je, da je narava najboljši in največji zdravnik, toda tuintam je treba, da se ji nekoliko pripomore, da se izvrši zdravljenje čim hitrejše. Najboljša pomoč pa je, ako se telo izčisti in okrepi. To pa najlažje dosežete z dobro znanim zdravilnim sredstvom, ki je poznano pod imenom Trinerjevo amerikansko zdravilno grenko vino. To zdravilno sredstvo učinkuje izborno pri zaprtju, ker sčisti človeka in mu da novih življenskih moči. Ako imate bolečine radi zaprtja, ali v želodcu ali črevesju, se poslužte tega zdravilnega sredstva, ki učinkuje hitro in sigurno. Dobi se v lekarnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ills. Priporočamo tudi Trinerjev liniment kot eno najboljših zdravil za otrplost mišic in udov, za otekline in zvinjenja. Cena Trinerjevemu linimentu je 50c, po pošti 60c.

MEKSIKANSKA VLADA ŠE NI PRIPOZNANA.

Naš državni tajnik Bryan je naznanil, da o tem še ni odločeno. Vojaštvo iz Vera Cruz.

Washington, D. C., 15. sept. — Novoimenovani nemški poslanik v Meksiki, H. von Eckhardt, je prišel danes vprašat državnega tajnika Bryana, kdaj nameravajo Združene države pripoznati novo meksikansko vlado. Naznanili so mu, da o tem še ni nič sklenjeno. Nemški poslanik se je na to odpeljal v New York, kjer bode čakal na odločitev Združenih držav. Nemčija je sklenila, da odpošlje svojega poslanika v Meksiki šele potem, ko bode tamošnja nova vlada pripoznana od Združenih držav.

Washington, D. C., 15. sept. — Odhod iz Vera Cruz je zaukazal danes predsednik Wilson. Ameriški vojaki in mornarji pod generalom Funstonom, ki se nahajajo tam že od 21. aprila, se bodo ukreali in se odpeljali domov, kakor hitro bode to mogoče.

Ukaz za odhod naših čet je bil izdan iz Bele hiše po dolgi kabinetni seji. V konfliktu Združenih držav z Meksiko je bilo več naših vojakov in mornarjev ubitih in nad sto ranjenih. Na meksikanski strani je padlo več kot 300 ljudi.

PREDSEDNIK KONFERIRA.

Washington, D. C., 15. sept. — Predsednik Wilson se je vrnil danes dopoldne ob enajstih v Washington, ter se je takoj odpeljal v Belo hišo, kjer je konferiral z vodji kongresa radi predloge o naložitvi vojnega davka.

KRVAVI ZLOČIN.

Harvard, Neb., 16. sept. — Nek nepoznan tramp je ustrelil šerifa Sandersona ter ranil njegovega pomočnika, nato si pa sam vzel življenje.

NARODNI VESTNIK
(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly $2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK
izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak ponedeljek, sreda in petek.

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

VABILO NA NAROČBO!

Ta teden je začel izhajati Narodni Vestnik po trikrat na teden, samo da ustrežemo našim čitateljem in čitateljicam, ki nestrpno pričakujejo novejših vesti. Že večkrat so mnogi naši somišljeniki izrekli željo, da bi jih Narodni Vestnik obiskoval po večkrat, če le mogoče, vsak dan. Izpremeniti hipoma polutednik na dnevnik, nam pa začasno ni mogoče. Zato smo, zanašajoč se na to, da nas bodo naši somišljeniki podpirali, začasno sklenili trikratno izdajo na teden. Kakor hitro nam pa bodo razmere dopuščale, bodemo začeli izdajati list vsak dan.

Kolike vrednosti je delavski dnevnik za naše delavstvo, pač ni treba še posebej naglašati. Svoj dnevnik je slovensko delavstvo v Ameriki že dolgo potrebovalo, toda te želje začasno ni mogoče izpolniti. Delavski listi nimajo nobenega postranskega dohodka, da jim gre večkrat zelo trda. Posebno sedaj, ko so odpadli razni oglasi, od katerih je vsak list skoraj najbolj odvisen.

Vendar nas vse to ne plaši, da ne bi napravili prvega koraka za dnevnik. Mi vemo, kaj želi narod, in neglede na večje stroške, več dela itd., smo pripravljeni izdajati list dnevno, čim se oglasi dovoljno število novih naročnikov-predplačnikov. Širite tedaj Narodni Vestnik, agitirajte zanj med prijatelji in znanci.

Narodni Vestnik bo v nadalje prinašal razne poučne in zabavne članke, vesti iz slovenskih naselbin, kakor tudi spise za gospodarstvo in gospodinjstvo. Vojna poročila bodemo objavljali povsem nepristransko, in naši čitatelji so lahko prepričani, da ne bodo dobivali pristransko barvanih in neresničnih poročil, katerih v nekaterih listih kar mrgoli. Preskrbeli bodemo tudi dobre in zanimivo pisane romane ter druge zabavne spise.

Cena ostane ista, namreč $2.00 na leto, $1.00 za pol leta; ako bode mogoče izdajati list dnevno, se bode naročnina umevno morala zvišati, toda vsi oni naročniki, ki imajo plačan list naprej, ga bodo dobivali brez doplačila ves čas, za katerega ga imajo plačanega. Poslužite se torej sedaj te prilike!

Načelo lista ostane seveda isto, in bode Narodni Vestnik vedno zvesto stal na strani zavednega delavstva, podpiral njihove težnje ter se zavzemal za njegove koristi. Sedaj apeliramo na Vas, da nas podpirate, da nam bode mogoče kmalu izdajati Narodni Vestnik vsak dan! Mi za Vas, Vi za nas!

SPLETKE KAPITALISTOV.

V zadnji številki Narodnega Vestnika smo priobčili iz Butte, Mont., dopis, iz katerega je jasno razvideti, kakšnih umazanih sredstev se poslužujejo kapitalisti, kadar jim gre za to, uničiti delavsko organizacijo, katere se bojijo kot hudič križa. Dolgo časa so imeli srečo, da so imeli svoje zaupnike in podrepnike v vodstvu organizacije, ali ko so se zavedni organizovani rudarji uprli, uvideč prevaro, ter ustanovili novo unijo, so začeli kapitalisti rovati zoper njo.

Najprej so poizkusili razdružiti delavce v novi organizaciji, toda to se jim ni posrečilo. Potom svojega časopisja so pošiljali razne gorostasne laži v svet, toda uvideti so morali, da je vse njihovo prizadevanje zastonj, da stoji zavedno delavstvo trdno kot skala.

Slednjič so se poslužili podlega sredstva, ki očividno uživa pri kapitalistih vedno več veljave, kadar gre za očrnjenje delavcev. Dali so razstreliti neko barako, nato pa začeli trositi vesti, da so izvršili delavci dinamitni napad. Nakana se jim je dobro posrečila, mobilizovana je bila milica, in sedaj je v Butte proglašeno vojno stanje.

Kapitalisti so s svojim naročenim dinamitnim napadom izvršili lumparijo, kateri ni kmalu para. Razstrelba v oni baraki je napravila škode za kakih $200, toda ta družba je razpisala nagrado v znesku $10.000 za prijetje morilca, katerega gotovo prav dobro pozna. "Statement" o položaju v Butte, katerega je izdalo vodstvo nove unije ,in katerega nam je poslal rojak Frank Zaje, se obširno bavi s to lopovščino kapitalistov, in prinaša tudi dokaz, da je bil čuvaj one barake pred "napadom" telefonično poklican domov, da se je mogel napad bolj nemoteno in brez prič izvršiti Zavedni delavci v Butte so ohranili mirno kri, izzivanje s strani kapitalističnih podrepnikov nima zaželjenega uspeha. Tako je pričakovati zatrdno, da se bode naklep družbe ponesrečil, in da bodo morali miličarji pa kmalu oditi. Ta slučaj pa nam zopet enkrat v najlepši luči kaže mržnjo kapitalističnih podjetnikov proti delavskim organizacijam. Zakaj so jim organizacije tako v želodcu, ve vsakdo. V organizaciji je moč, in ako so delavci organizirani, se jim ni treba bati, da bi bič kapitalizma neovirano plesal po njihovih hrbtiščih.

OSEBNA SVOBODA.

Louis N. Hammerling.

XVII.

Ali ste že kedaj poskusili resno misliti, kako bi se moglo najti stalno in uspešno sredstvo proti pivskemu zlu?

V resnici je to zelo lahko. Imejmo najprvo dovršen ekonomski sistem, potom kojega bo imela vsaka oseba dovolj, ko bo par ur produktivnega dela na dan zadostovalo, da se proizvede vse potrebne stvari za življenje, ko ne bo nikake skrbi za gole telesne potrebe, ko bodo naša mesta čista in lepa, naše ulice dobro tlakovane in svetle, naša stanovanja, uradi in tvornice prostorne, zračne, svetle, ko bomo vsi mi živeli "zmerno življenje" kot ga imenuje Cornaro ter bomo imeli vsi dosti hrane in nič več, ko bodo zdravstvene razmere popolne ter nalezljive bolezni nepoznane, ko bodo možje in ženske sledile pozivu src ter se bo vzgajalo otroke v sreči, ko bodo imeli vsi dosti časa za počitek in zabavo, za šetanje v prosti naravi, za športe in kratkočasja brez okrutnosti napram kakemu živemu bitju, ko bo imel vsakdo pristop k povzdigujočemu veselju umetnosti, godbe, ko bo takozvan "High life" običajen, dočim je sedaj izjema, — ko bomo imeli vse te stvari, bo lahko stal na vsakem vogalu sod s pijačo in varni bomo pred vsako požrešnostjo, pijanostjo, hudodelstvom, umobolnostjo, beraštvom ali grehom. Ob tem času bodo izginili vsi manjvredni in poznali bomo le dovršena bitja

Dotedaj pa je treba delati in čakati. Vzgajajmo svoje otroke in nas same tako, da ne postanemo slepa orožja slavohlepja in moči, temveč da priznavamo tudi velike in boljše stvari v življenju. Pridimo do spoznanja, da zahteva prostost kreposti, da ni pomanjkanja hudodelstev v jetnišnicah posledica kreposti, da je moralnost posledica sreče, da je zmernost produkt obilice in prostosti, ne pa pomanjkanja in abstinence, da ni prav nič škodljivo, temveč nad vse koristno, ako zmerno uživamo življenje ter se poslužujmo vseh dobrih reči tega sveta, da je veselje največja tonika za zdravje ter da je ne le neumnost, temveč tudi moralno ponižanje, ako se nas hoče vse skupaj utakniti v bolnico, ker jih je par med nami, ki so trajno slabi.

Vse to pa direktno nasprotuje naukom prohibicije. Ena največjih izmed številnih zmot prohibicijonistov leži v tem, da se koncetrira pozornost na eno obliko zmernosti, dočim se podpira nezmernost v drugih stvareh kot v mislih, govoru, delanju do največje skrajnosti. — Nemogoče je biti splošno zmeren in le v eni stvari zmeren. Pijanec ni v svoji strasti nič manj nezmeren kot abstinent v svoji strasti za prisilno abstinenco. Zmernost v vseh stvareh je najvišji ideal in tega se ne da nikdar doseči s tem, da se osredotoči vse misli na eno obliko možne nezmernosti. Vprašanje zmernosti v pijači pride v poštev edinole v zvezi s splošnim vprašanjem primernega načina življenja ter bi ne smelo nikdar priti toliko na površje

Kaj pa leži na imenu samem? Zelo veliko, Bojeviti abstinenti rabijo besedo "zmernost" v čisto napačnem smislu, ker mislijo s tem le zmernost v zavživanju alkoholnih pijač. To pa je tudi imelo za posledico, da razume občinstvo v splošnem čisto napačno to vprašanje. Pivsko vprašanje se je pričelo obravnavati kot nekaj čisto posebnega, brez ozira na druga vprašanja vzgoje in socijalne reforme.

Stvar je taka kot sedanja akcija za poseben poduk v spolni higijeni. V vseh šolah, kjer se uči biologijo, se namenoma zamolči vse, kar se nanaša na spol človeka. S tem se hoče otroku vtepsti v glavo, da je spolno vprašanje nekaj čisto posebnega, ki nima nobenega stika z drugim. Ko se nato približa otrok kritičnim starosti, je vsa njegova pozornost obrnjena na ta predmet, katerega se je vedno skrivalo pred njim in ki je postal sedaj zanj tolike važnosti. Ako bi se o spolnem vprašanju odobravalo doma in v šoli kot o normalni funkciji človeškega telesa, bi otrok ne posvečal predmetu nobene posebne pozornosti in njegovo čuvstvovanje in misli bi bile zdrave in normalne. Treba bi bilo le še malo znanstvenega pojasnila.

Prav tako je s pivskim vprašanjem. Kjer vlada zmernost v vseh stvareh, kjer se ne posveča nobene posebne pozornosti temu predmetu ter se tudi pristransko ne povečuje njega važnost, tam ne bo zašel normalni duh na kriva pota.

Dopisi.

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Malokedaj se sliši kaj novega iz naše stare naselbine, zato sem se namenil nekoliko opisati naše razmere.

Vojska in vojska, to je skoraj vse, kar se sliši dandanes pri nas, in to ne samo od Slovencev, ampak tudi od vseh drugih narodov. Vsak misli, kaj se dela sedaj v Evropi in koliko ljudstva je pobitega. — Staro in mlado, vse pobirajo in ljudje prepevajo:

Zastava že razvita,
morilna cev nabita je.
Nabrušen bridki meč! itd.

To pesem se je trudil naučiti tukajšnji pevovodja in organist g. John Bolka, ter z dvanajsterimi pevci prav lepo napreduje. Sliši se pa tudi, da nameravajo v kratkem vprizoriti igro s petjem, kar že naprej naše Elyjčane zelo zanima. O tem bodem pozneje obširneje poročal.

Z delavskimi razmerami se pa ne moremo nič kaj pohvaliti. Dne prvega septembra je dala družba Chandler Mining Co. proč 45 delavcev, ter sedaj se dela povsod samo podnevi. Edino v Zenith rudniku delajo tudi ponoči in to ker tam kmalu poteče najemnina sedanje družbe.

Zima se nam hitro bliža, vsak se je boji, ker pri nas, kadar prične "razsajati" ni ne konca ne kraja; mene že sedaj skrbi, koliko zimske oprave in karjave bo treba pripraviti.

Prebirajoč naš domači list N. V. vedno v prvi vrsti pogledam na Elyške novice in dopise; začudil sem se, ko zagledam v štev. 71. poročilo iz Ely, katero opisuje zabavo štirih elyških mladeničev ter jih obdolžuje, da so po nepotrebnem alarmirali požarno brambo, ter da so bili vsled tega kaznovani vsak $5.00. To pa ni res. Ti štirje fanti so jo v resnici mahali v nedeljo proti domu okoli 10:30 ure zvečer, dne 23. avgusta t. l. Pomenke imeli so svoje, ne pa glede ognja, ker bili so trezni. Ravno, ko so se nahajali na šesti Ave. van prične tuliti za ogenj na peti ulici. Fantje seveda takoj obstanejo in se vrnejo nazaj, kar bi storila vsaka oseba, posebno ko sliši piščalke klic na pomoč. V torek, dne 25. avg. bili so vsi štirje fantje poklicani pred sodnika. Po dolgem izpraševanju bili so izpuščeni brez kazni in brez prižige, samo s pripombo: da naj nikoli ne alarmirajo, če ni potreba, ker to stane mestno blagajno mnogo denarja. Dva Finca sta prisegla, da so pravi možje, pa vse ni nič pomagalo.

Tem potom torej opozarjam poročevalce, da se naj prej za vsako stvar dobro informirajo o zadevi, katero mislijo poslati na uredništvo ker list in urednik nista kriva glede lažnjivih poročil, ampak poročevalec sam!

Pozabiti ne smem omeniti naše domače zabave, dne 8. sept. zvečer pri našem rojaku Jakob Butaletu. Omenjeni rojak je obhajal srebrno poroko. Hm! Lepo število let, kaj ne? — 25! Povabljen sem bil k gostiji in zapazil sem med drugimi tudi naše stare rojake Jos. Skala, John Preshiren, ter Matija Pogorelec. Sekali smo ga do pozne ure; rojak Butala nam je povedal mnogo zanimivih reči iz svojega življenja ter napredku v Ameriki! On je prišel v to deželo iz Črnomlja, Belokranjsko, leta 1887; spoznal se je z gdč. Marijo Vidervol, doma iz Rakitnice pri Ribnici, katera je prišla v Ameriko leta 1889. Kmalu nato je naš Jaka peljal Miciko pred oltar, da postaneta mož in žena. Ker takrat še ni bilo cerkve na Ely, so morali romati na Tower, Minn., k Rev. Jos. I. Buhu, kateri je zvezal ta parček. To je bil prvi slovenski par, poročen iz Ely, Minn in seveda tudi prvi slovenski par, kateri je obhajal dne 8. sept. t. l. 25letnico. — Rev. Jos. I. Buh je izvršil srebrno poroko svojemu prijatelju Jakobu, kateri je sedaj star 53 let, soproga pa 49. Otrok je bilo deset, od katerih je še 7 živih. V resnici je bilo lepo videti smehljaj na obrazih postaranih poročencev in videti odrasle otroke okoli njih. Meni je kar srce nekam ušlo, ko sem premislil, da bodem tudi jaz v kratkem obhajal 25 letnico svoje poroke; well, še samo 23 let, potem smo pa tam!

Ura je kmalu potekla, ko mi pade v glavo, da bo treba prihodnje jutro odkuriti v luknjo ter tam poprijeti za "šajtergo"; izpustil sem naglo iz roke steklenico "Blue Ribbon" prazno seveda, ter jo odkuril proti domu, želeč rojaku Butaletu in njegovi soprogi srečno Vam daj pričakati obhajanje zlate poroke v dobrem zdravlju in veselju. Živio!!

Zauber France.

Crafton, Wis.

Cenjeno uredništvo: — Poročal sem v eni zadnjih številk N. V., da se bode vršil v kratkem javen shod. Radi slabih delavskih razmer pa tega načrta ne moremo izpeljati letos. Ni se še delalo tako slabo od časa, ko je prvi Slovenec nastopil delo v tovarni. Večina rojakov je brez zaslužka, in tavajo semintja, misleč, da se bode kaj izboljšalo v kratkem. Toda niti tovarnarji jim ne vedo povedati, ali bode v doglednem času kaj boljše. Zatorej se obračam tem potom do cenjenih rojakov, da poročajo v časopisih, kje bi se dobilo delo za siromašne brezposelne rojake, ali pa naj pišejo na sledeči naslov: S. Z., Box 243, Grafton, Wis.; za izkazano zaslugo se zahvaljujemo že naprej.

Pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam širom Amerike.

Zavedni Slovenec.

GLASOVI K ZDRUŽENJU:

Pineville, Minn.

Cenjeno glasilo N. V.: — Na svoji zadnji društveni seji postaje štev. 66. v Pineville, Minn., spadajoča k S. K. P. D. sv. Barbare v Forest City, Pa., so navzoči člani tudi glasovali o vprašanju združenja podpornih organizacij. Člani omenjene postaje so se izrekli za združenje.

Valentin Bezek, predsednik,
Frank Bezek, tajnik,
Avg. Filipčič, blagajnik,
Ivan Strah, zastopnik.

Rock Springs, Wyo.

RESOLUCIJA:

Na redni mesečni seji dne 6. septembra je bil sprejet sledeči sklep: Naša postaja štev. 29. S. K. P. D. sv. Barbare, ostro obsoja Ant. Hočevarja, predsednika upravnega odbora radi njegovega nepremišljenega delovanja.

2) Naša postaja zahteva, da se Ant. Hočevar odpokliče od njegovega urada, ker na nepreviden način trati društveni denar. — $3000 potrošiti za take knjige, je največja ciganija in 3), da v bodoče glavni odbor preskrbi vse potrebščine za uradovanje S. K. P. D. sv. Barbare.

Andr. Fortuna, predsednik,
Louis Taucher, tajnik,
Math. Ferlič, blagajnik.

NAZNANILO.

Ely, Minn.

S tem se daje naznanje vsem članom društva Cirila in Metoda, štev. 1. J. S. K. J., da se prihodnja seja vrši dne 27. sept. 1914 v navadnih prostorih, ter opominjam vse, naj točno plačujejo, ker sedaj zapade suspendaciji vsak, kateri ne plača redno mesečnine. Isto velja za oddaljene člane, ter prosim vse tiste, katerim je potekel potni list, naj ga obnove takoj!

Z bratskim pozdravom

Fr. M. Delatch, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Marko Ch., Tower, Minn. — Siliti Vas ne more nikdo, toda če se hočete zglasiti, je naslov: Austro-Hungarian Consulate, St. Paul, Minn. Opišite svoj položaj; pišete lahko tudi v slovenskem jeziku. Po našem mnenju Vas ne bode nikdo klical.

J. J., Joliet, Ill. — Sedaj nima ono poročilo nobenega pomena, zato je ne priobčimo. Pišite kaj o tamošnjih delavskih in splošnih razmerah. Pozdrav!

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik
405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO
NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.
Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — zervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.
obrestuje po 4½% brez odbitka.
Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna očina ljubljanska z vsem svojim premoženjem vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kr...
Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso" ... takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.
Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.
THE FIRST STATE BANK OF ELY
PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.
se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po
3% od sto
od dneva vloge.
Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim ... nim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni banki iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas
absolutno varne.
DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ... istotako izvršujemo vsa notarska dela.
Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Velika razprodaja fonografov
Ta krasna COLUMBIA IV. TALKING MACHINE ima jako mil, čist in glasen glas. Omarica je velika in krasna, ter je izdelana iz hrastovega lesa, je 12 palcev široka in 7 palcev visoka. Rog je črno emajliran, okinčan z rožami, zlato obrobljen in jamčen za 15 let. Ta stroj je stal $40.00, vendar radi velike tekme pošljemo ta krasni stroj z 12 najboljših slovanskih skladb, katere sami zberete iz cenika, vštevši 50 igel za samo
$17.50
na lahka odplačila po $1.00 na mesec.
Mi tudi prodajamo znane VICTOR TALKING MACHINE in ... LUMBIA GRAMOFONE na lahka odplačila. Pišite po naš ilustrovani ... Poslali ga bomo ZASTONJ.
SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 47, NEW YORK

POSEBNA PONUDBA.
revolver, britev, pas za brušenje in škarje.
ZASTONJ
TO VSE ZASTONJ!
Mi moramo razprodati naše pristne ameriške ure. Zato damo z vsako uro zastonj lep jeklen revolver za sedem strelov, vreden $5.00, znano Cutler britev, vredna $2.00, najboljši jermen iz konjske kože za brušenje britve, vreden $1.00, in jeklene škarje, vredne $1.00. Za $9.00 blaga zastonj in dvajset let jamčeno amerikansko uro vredno $15.00, vse skupaj za $9.95. Blago pošiljamo proti povzetju (C. O. D.), da vsakdo lahko blago pregleda, predno šteje denar. Komur ni blago po volji, ga ni treba sprejeti in nima nič plačati. Mi prevzamemo vse stroške. Denarja ne pošiljati naprej. Samo pišite, da Vam pošljemo v vpogled blago v vrednosti $24.30 za ceno $5.95. Ta ponudba je le za 30. dni. Pišite, če naj bo ura ženska ali možka.
CARROLL CUTLER CO.
Department No. 47. Chicago, Ill.

ROJAKOM!
Kadar pridete v Gary, ... vabljeni stopiti v Ign. Prosen ...
GOSTILNO
ki je najboljša v tem mestu ... stna pijača in smodke vsem razpolago.
Imam tudi usnjarsko obrt ... pravo avtomobilov, kot ... izdelujem ter popravljam ... narske in sedlarske izdelke.
Priporočam se rojakom.
IGNAC PROSEN ...
1113 Jefferson St., GARY ...

Naznanilo in priporočilo
Rojakom iz Chisholma in okolice ... znanjam, da sem preselil svojo ...
GOSTILNO
v Klinc-evo hišo na 2nd AVENUE & LAKE ...
Priporočam se Slovencem in ... za mnogobrojen poset.
Pri meni se dobi vedno ... kapljica za žejo in fine ...
Svoji k svojim!
JOHN LAMUT ...
SLOVENSKI GOSTILNIČAR

John Skull
Edini slovensko-hrvatski saloon
MESSABA, -:- MINN.
PRVI SALOON OD DIPE.
Priporoča Slovencem in Hrvatom svoj dobro založeni saloon v mnogobrojen poset.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrla je v Ljubljani gospa Antonija Stergulc, rojena Milavec, soproga g. Ivana Stergulca iz Begunj pri Cerknici.

Strela vžgala. Pred kratkim je udarila strela v kozolec posestnika Trčka v Lavrovcu pri Vrhovskem. Kozolec, ki je bil poln pšenice, je popolnoma pogorel.

Velik požar. Dne 14. avg. ob 3. popoldne je izbruhnil v gorski vasi Krvava peč v občini Rov, požar. Vas šteje 26 hišnih številk. Vsled velike suše se je ogenj hitro razširil. V poldrugi uri je bilo 22 gospodarskih poslopij v ognju. V treh urah so pa popolnoma zgorela s poljskimi pridelki vred. Hiše so bile zidane, pokrite pa s slamo. Ko je ogenj izbruhnil, so bili vaščani večinoma na polju. Vode razen v nekaterih cisternah v vasi ni. V celi okolici ni požarne brambe. Živino razen osmih prašičev so k sreči rešili. Tudi noben človek ni ponesrečil. Škoda znaša do 100.000 kron. Zavarovalnina pa le 16.000 K. Orožništvo v Turjaku je z vsemi močmi pomagalo pri gašenju. Zažgali sta dve deklici v starosti od 6 do 7 let, ki sta se igrali z vžigalicami.

Izseljevanje s Kranjskega v Ameriko. Izseljevanje v Ameriko je v zadnjem času, torej v času žetve, skoro popolnoma ponehalo. Meseca avgusta je v Ljubljani kupilo vozne listke za v Ameriko samo 66 oseb, med katerimi pa je bilo samo 25 Kranjcev in še ti so bili le stari ljudje in ženske.

Otrok se zadavil. Posestnica Ivana Renko s Prema je šla dne 3. avg. opoldne na polje ter pustila svojega osemmesečnega sina Pavla pod nadzorstvom 11letne hčerke Marije v zibelki. Ko se je deček zbudil, je lezel po zibelki ter se zadavil s trakom, s katerim je bil privezan.

Konj ga je nevarno ranil. 56letnega trgovca Petra Starišiniča v Preloki pri Črnomlju je sunil konj v trebuh ter ga težko poškodoval na telesu.

Prepodeni vlomilci. Posestnik Lovrenc Cunar v Korenu pri Kranjski gori se je pred dnevi pomoči prebudil vsled sumljivega šuma. Ko je pogledal skozi okno prvega nadstropja, je zapazil, da hočeta dva tata vlomiti v špecerijsko trgovino njegove sestre, ki se nahaja v isti hiši. Cuznar je zakričal, nakar sta oba zbežala. Pustila pa sta pod oknom drog, s katerim sta hotela iztrgati mrežo na oknu.

Samomor. Dne 12. avgusta dopoldne so našli 68letnega užitkarja Andreja Pfeiferja iz Šmuke kakih dvesto korakov od njegove hiše na lesenem drevesu obešenega. Pod drevesom je ležala izstreljena, opravljena lovska puška. Obešenec je bil ustreljen v čeljust. Iz tega se da sklepati, da se je Pfeifer najprvo skušal ustreliti, potem pa se je obesil.

Žetev in poljska dela. Pred nedavnem je izšla cesarska naredba, ki ima zagotoviti redno spravljanje žetve in opravljanje poljskih del. Zaradi porazdeljevanja delavskih sil se ustanove za okoliš vsakega okrajnega glavarstva posebne posredovalnice za delo. V Ljubljani se ustanovi deželna osrednja posredovalnica za delo, ki bo poslovala pri dež. odboru. Vrhovno vodstvo ima poseben odbor, kateremu stoji na čelu deželni predsednik ekscelenca baron Schwarz.

Umrl je v Št. Vidu pri Lukovici g. Franc Stajar, posestnik v Idriji in stari oče znane Rusove rodbine. Umrli je bil zaveden pristaš narodno-napredne stranke in se je vedno z navdušenjem udeleževal političnega življenja. Bil je prvi slovenski odbornik v sicer popolnoma nemškem občinskem svetu. Dosegel je visoko starost 86 let.

Skrb Novomeščanov za ranjence. Vsled požrtovalnega prizadevanja primarija novomeške ženske bolnišnice g. dr. Straška se je tudi Novo mesto pripravilo, da nudi našim ranjencem čim najhitrejo in zdatnejšo pomoč. Gospod primarij je na najširši podlagi organiziral podružnico "Rdečega križa", v posebnih tečajih izvežbal članice in člane.

PRIMORSKO.

Skrb za ranjence v Trstu. Iz Trsta poročajo: Z naravnost občudovanja vredno hitrostjo so tekom preteklega tedna v arzenalu avstrijskega Lloyda v Trstu opremili pet ladij brodovja avstrijskega Rdečega križa. Brodovje obstoji iz Lloydovih parnikov "Tirol", "Metković", "Elektra", "Dunaj" in "Helonau". Prvi trije so že popolnoma opremljeni ter pripravljeni, dočim končujejo na dveh slednjih velikih brzoparnikih zadnja dela. Parnik "Tirol" je odplul iz Trsta. Vse sanitetne ladje so belo popleskane, okoli ladjinega trupla je široka rdeča črta, kakor je to predpisano po genfski konvenciji. Dimniki so rumeno popleskani in imajo naslikane štiri rdeče križe. Prostore za blago in krov imajo strehe in se nahaja tam mnogo ležišč za ranjence. Tudi so vsi prostori, ki sicer služijo za pasažirje, pripravljeni za ranjence. Razentega so na vsaki ladji povečale kuhinjske oprave in so se opremili posebni prostori za zdravnike in strežajski personal. Na vsaki ladji je tudi bogato opremljena lekarna. V Trstu bodo ranjence izkrcevali na Molo della Sanita, kjer je pripravljeno ob obali eno poslopje. Razna športna društva so izvežbala svoje člane kot oddelke za prenašanje ranjencev. Vozovi električne železnice so posebno pripravljeni za prevažanje ranjencev. Po štiriindvajset ranjencev gre v tak voz električne železnice, ki jih bo vozila v bolnišnice. Na poslopja izseljeniškega doma Austro-Amerikane že vihra zastava z rdečim križem. V temu domu je prostora za 600 bolnikov. V kirurgičnem oddelku splošne bolnišnice je prostora za 400 postelj. Razentega pride v poštev pred vsem garnizijska bolnišnica v Via Fabio Severo, Prve ranjence iz Dalmacije pričakujejo v Trst te dni.

ŠTAJERSKO.

Hudo neurje so imeli na zgornjem Dravskem polju pod Mariborom. Toča je napravila po poljih in vrtovih znatno škodo.

Iz Maribora. Pri kopanju v Dravi je utonil 18letni mizarski pomočnik Viktor Iljaš z Bizeljskega.

Iz Gradca, cesar je potrdil izvolitev štajerskega deželnega glavarja Edmunda grofa Atemsa za predsednika štajerske kmetijske družbe.

Iz Maribora. "Marburger Zeitung" poroča, da sta videla dne 17. avg. neki železniški uradnik in en vojak pri železniškem mostu velik zrakoplov, ki je iz velike višine naglo padal proti zemlji in pri pobrežkem brodu sedel na reko. Dasiravno so orožniki in vojaki takoj celo okolico preiskali, ni bilo vendar o zrakoplovu ničesar več opaziti. Morda je šlo za prazno bajko.

Umrl je v Kindbergu na Zgor. Štajerskem Ant. Fürst 68 let star. Bil je lastnik znane tovarne za kose. Svoj čas je bil tudi deželni poslanec in je kot tak bil vnet pristaš nemških nacionalcev.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. Ko je orožnik Brus hotel aretirati nekega Alojzija Klobaso, se mu je ta ustavljal. Brus ga je nato s svojo službeno puško ustrelil.

Iz Maribora. Ustrelil se je uradnik puntigamske zaloge piva Janez Borstner. Isti dan bi se bila imela vršiti revizija blagajne. Ker pa se je izkazalo, da je stanje blagajne pravilno, mora biti vzrok samomora kje drugje.

Iz Gradca. Pri deželnem sodišču je bila obsojena bivša blagajničarka mestne posredovalnice za živila Pavla Schneiflinger zaradi poneverb na 4 mesece težke ječe. Kakor je dognala svoj čas opozicija v razpuščenem graškem mestnem svetu, je vladala v tej posredovalnici velika nemarnost.

Iz Maribora. Z brvi čez Dravo je skočil v reko 60letni železniški delavec Franc Golob in je utonil.

Iz Maribora. Umrl je bivši steklar Jožef Meltzer.

Iz Gradca. Kap je zadela deželnega odbornika Franca Hagendorferja, vodjo klerikalnih poslancev v štajerskem deželnem zboru. Hagenhofer je nevarno bolan.

Iz Ormoža. Posestnici Barbari Hržič v Drakšlu je odšel mož v vojsko. Na Veliko Gospojinco so ji pa zažgali otroci, ki so streljali s "kapslji"; poslopje je zgorelo in osamljena ženska je v veliki bedi.

Iz Polzele v Sav. dolini poročajo: Delavci tukajšnje lesne tovarne so darovali po 1 K od svojega tedenskega zaslužka za Rdeči križ. Na ta način se je nabrala vsota po 53 K.

Premalo pecivo. V Mariboru so oblasti pri pekih kontrolirale, če pečejo pecivo, ki odgovarja določbam maksimalnega tarifa. Pri dveh so našli do 10 dek lažje hlebčke in bodeta kaznovana. Enaka kontrola se bode pač tudi v interesu očinstva izvršila drugod.

Kaznilnica v Kopru izpraznjena. Moško kaznilnico v Kopru so za čas vojnega stanja ipraznili. Kaznjence so prepeljali v kaznilnice redi Avstrije. **Okoli 150** kaznjencev so prepeljali v Maribor.

Umrl je v Mariboru Karel Pickel, izdelovatelj cementnih cevi itd, ter svetnik graške trgovske in obrtne zbornice

Iz Maribora. Obesil se je v kaznilnici kmečki sin Matevž Žaler iz Orehovec pri Zg. Radgoni.

Iz Vuhreda. Umrl je Janez Merkač v starosti 90 let. Bojeval se je pod očetom Radeckim v Italiji in je ostal do pozne starosti izvanredno čil in zdrav.

Na Bregu pri Ptuju je nekdo skozi odprto okno streljal na 58 let staro posestnico Čih. Kot dozdevnega storilca so zaprli nekega Šlahtiča, mizarja na Bregu pri Ptuju. Bil je že večkrat zaradi podobnih činov v preiskavi.

Obsojeni prijatelj Srbov. V Mariboru je bil pred okrožnim sodiščem obsojen na tri mesece zapora črkostavec Janez Klinz, ker je v neki kavarni poveličeval Srbe, Avstrijce pa psoval s sodrgo. Pleskar Avg. Bečela je bil obsojen na 6 mesecev zapora, ker je odobraval sarajevski umor.

— Mlinarski pomočnik Fr. Lovrenc, star 46 let in pristojen v ptujski okraj, je bil zaradi odobravanja sarajevskega umora v tajni sodnijski preiskavi obsojen na šest mesecev zapora.

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Radi trikratne izdaje lista na teden so nastale v tiskarni nekatere neprilike, katerih ni mogoče na mah odstraniti. Rojake prosimo nekoliko potrpljenja, ako ne bi bilo prve čase kaj prav. Skrbeli bodemo, da v najkrajšem času ukrenemo vse potrebno, da bodo mogli dobiti naročniki trikrat na teden redovito z listom najnovejše vesti.

— Radi narastka prebivalstva v vzhodnem delu mesta, in vsled tega zelo naraslega prometa, je sklenila promet opravljajoča družba električne pouličnе železnice postaviti v službo za Lakeside in Woodland po 1. oktobru t. l. šest novih vozov. To je bilo že dolgo potrebno.

— Pomožni lovski nadzornik Archie Boyd naznanja, da je obvestil vse ledenice, da ne smejo sprejemati od lovcev nastreljene divje perutnine v shrambo. Vsak lovec, ki bi se hotel na ta način po otvoritvi lovske sezone založiti, bode kaznovan.

— Martin P. Johnson, ki je dne 25. julija ustrelil svojo ženo v Swedbergovi lekarni, štev. 2015 W. Superior Street, je bil obtožen od porote umora po prvem redu. Johnson je po izvršenem činu zbežal toda zasledujoča množica ga je prijela; najbrže bi ga bila linčala, da ga ni policija iztrgala iz rok razjarjenih ljudi. Napad je izvršil, razjarjenih ljudi. Napad je izvršil, ker se žena ni hotela vrniti k njemu.

— Mnogo duluthskih salooner-jev je osleparil dosedaj še ne prijet zlikovec z ničevrednimi čeki. Največ salooner-jev je opeharil na Michigan Street. Sleparju je policija na sledu.

— V našem uradu sta se zglasila rojak John Barič, trgovec z vinom iz South Range, ter rojak John Malevich iz Eveletha.

Buhl. — Ker je odnesel z lesnega skladišča Range Lumber družbe baje za 1000 čevljev lesa, se bode moral zagovarjati pred oblastmi Paul Žugelj. Sodil ga bode sodnik McCleary.

Hibbing. — Tukajšnji gostilničar Steve Pleše je zahteval pri oblastih zaporno povelje za svojega bivšega razvažalca George Morgana, ki ga je opeharil za okoli $2.000. Nepošteni voznik se nahaja neznano kje na Range.

Chisholm. — Otvoritev lovske sezone je zahtevala v tukajšnji okolici kot prvo žrtev našega rojaka Antona Sameca. Omenjeni je šel z rojakom Rudolf Kočevarjem na lov v gozdove enajst milj daleč od tukaj, in blizu farme W. C. Ramseya. Hodeč po gozdu, se je Samecu sprožila puška in krogla ga je zadela tako nesrečno, da je ranjeni kmalu izdihnil. Njegov tovariš je takoj po nesreči odhitel po pomoč na bližnjo farmo, toda ko se je vrnil, je bil Samec že mrtev. Pokojnik je bil povsod splošno čislan, in je nameraval v kratkem kupiti farmo, ter se naseliti na lastnem zemljišču. Rojak Peter Knavs v Keewatin, Minn. je njegov sorodnik. Poleg tega zapušča enega brata, katerega bivališče je neznano. Blag mu spomin!

WEST VIRGINIA.

Richwood. — Dne 31. avgusta je pretrgala neizprosna smrt življenje Janezu Turšič; padlo je nanj drevo ter je bil na mestu mrtev. Doma je bil iz Bezuljaka pri Cerknici. Star je bil 29 let. Med rojaki je bil splošno priljubljen. V Združenih državah ima enega brata, v stari domovini pa stariše, enega brata in sestro. Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču v Richwoodu. Bodi mu zemlja lahka!

WISCONSIN.

Shegoygan. — Tukaj se je pripetila v nedeljo, dne 6. sept. velika nesreča. Utonil je Frank Babich, star 25 let, poročen tri leta. Zjutraj so se peljali s čolnom njegova žena, on, Anton Godec in Ana Babich. Čoln se je preobrnil in Frank Babich je utonil, dočim so ostali trije ostali živi.

OHIO.

Cleveland. — Umrl. je dne 9. sept. gostilničar Tom Jereb iz 55. ceste. Umrl je kar nagloma. Zadnjih dvanajst let je vodil gostilniško obrt, in je bil radi svoje prijaznosti in spravljivosti povsod priljubljen. Doma je iz Stare Vrhnike in prišel v Ameriko pred 22. leti. Zapušča soprogo in 7. otrok. Pripadal je k društvu Lunder Adamič in dr. sv. Vida 25 K. S. K. J. P. v. m.!

NAZNANILO.

Vsem članom društva sv. Barbare, post. štev. 117 S. S. P. Z. tem potom naznanjam, da sem se preselil na 306 Jones Street.

John Pogačnik, tajnik.

POZOR SLOVENKE!

Nek rojak, premogar v državi Iowa, išče Slovenko, dekle ali udovico, ne čez 35 let staro, za gospodinjstvo, in v slučaju obojestranske zadovoljnosti, za možitev. Rojak ima posestvo in stalno službo s plačo $4.00 na dan. Žena mu je umrla pred več meseci, in ker ima štiri hčerke, dve hodijo v šolo dve so pa manjše, potrebuje nujno gospodinje. Dosihmal mu je gospodinjila starejša hčer brata, ki je morala sedaj pa v šolo. Dotični rojak nam je znan kot trezen, pameten možak, zato naj se zglasijo le iste Slovenke, ki imajo resen namen vstanoviti si dobri dom. Mož je voljen sprejeti tudi vdovico z 1 ali 2 otrokoma. Tajnost jamčena. Pišite na Narodni Vestnik, 405 W. Michigan Str.,

(9—14, 17) Duluth, Minn.

Čarobne karte. Cijena 10c, tro je za 25 centi

Pišite po cijenik knjiga.

KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

SVOJI K SVOJIM!

M. DANCULOVICH

lastnik gostilne na

529 WEST MICHIGAN STREET

znana pod imenom

SLAVENSKI SALOON

in gostilne.

LITTLE AMERICA

NA 524 WEST SUPERIOR STREET.

Točim sveže pivo, ter domača in importirana vina, žganja in likerje.—Vobeh krajih je tudi RESTAURANT, kjer se dobe snažna in dobro pripravljena jedila po nizki ceni.
Prodajam tudi ŽELEZNIŠKE in PAROBRAODNE KARTE, ter pošiljam DENAR.
Rojakom se toplo priporočam in jamčim točno postrežbo z dobrim blagom.

SVOJI K SVOJIM!

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te žeelznice do parnika.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

GEO. CURRY
exguverner New Meksike.

"Tuxedo se mi dopade, ker je nekako hladen in ima mil, prijeten okus. V tem leži njegova prednost pred drugimi tobaki.

Geo Curry

STANTON WARBURTON
poslanec države Washington

"Iz lastne skušnje sem prepričan, da vsebuje Tuxedo vse tobačne vrline. On je najboljši kar sem kadil kdaj tobakov."

S. Warburton

IRVIN S. COBB
humorist in novelist.

"Jaz ne vem za noben vzrok, ki bi mi silil reči, da ne ljubim Tuxedo—zato ker ga imam jako rad.

Irvin S. Cobb.

Zakaj naj kadimo Tuxedo!

TUXEDO je logični tobak za milijonarje, zato, ker ni mogoče kupiti boljšega tobaka.

TUXEDO je logični tobak za ekonomičnega človeka, zato ker se iz ene škatlje nabaše štirideset fajf — in stane vsaka **fajfa tobaka le eno četrt centa!**

Če kupite cenejši tobak, dobite manj zadovoljnosti iz kadenja, zato ker je nemogoče napraviti tako dober tobak kot je **TUXEDO** za nižjo ceno kakor stane **TUXEDO.**

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

TUXEDO je napravljen iz najfinejšega, zbranega Burley tobakovega listja. Izdelan je po izvirnem **TUXEDO** procesu, kateri vzame iz tobaka vso zopernost in pusti v njem vse dobre lastnosti.

TUXEDO ima oni prijetni, mili, dišeči duh, kateri se vsakomur dopade. To je edini tobak, katerega zamorete kaditi v sobi polni preprog, ne da bi ostal tobakov duh v njih.

Poskusite ga in prepričani boste, da je **TUXEDO** boljši kot katerikoli drugi tobak. Kupite ga škatljo — danes.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep..... 10c

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem 5c

V stekleni posodi 50c in 90c.

AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

(Konec.)

"Za Franco nekaj. Poslušaj, Tona. Trda je za denar pri Mejaču, to veš; in snoči mi je pravil čudne reči tisti Matija, ki je služil ondi: Čedin je moral posoditi, da so mu plačali mezdo. To je hudo za take ljudi, ki so moški. Jaz bom pa sedaj naredil tako. Tinetu dam na posodo kakih par sto goldinarjev. Potlej bom pa čakal. Kadar jih bo on potreboval najhuje, tako da jih ne bo mogel vrniti, takrat ga bom pa jaz prijel in pritisnil kakor jazbeca s kleščami: plačaj, kar si dolžan, ali pa vzemi Franco: drugače ti zarubim konja, krave, vse, kar imaš. Rajši bo vzel dekle, kakor da bi se dal rubiti; to boš videla, zakaj Tine je moški človek". Toni se ta misel ni zdela slaba, kakor je bil Lojze sploh po njeni pameti sedaj mnogo modrejši ko v prejšnjih časih. Kako vendar, da se je tako branil županstva!

In napotil se je Lojze z neusmiljenim svojim naklepom in mnogimi stotaki v žepu v Dramlje.

"Ho, Tine, kako je?" je vprašal, ko si je bil dal prinesti vina in mesa.

"Dobro, Lojze. Kako pa pri Vas?" je bil odgovor.

"Da še nikoli ne tako!" je bahal Lojze. "Saj veš: kadar ima človek denar, takrat se živi. Kako pa Ti?" je pristavil tiho. "Saj meni smeš povedati vse, kakor da bi bil domač. Kaj ne? Vse bi bilo, samo denarja ni." Tine je zardel in ni vedel, ali bi se jezil ali smejal. Lojze pa je vzel počasi denarnico iz žepa in naštel na mizo petsto godlinarjev. "Ali jih vidiš, Tine?" je dejal ponosno in čakal, da izkaže denar svojo moč.

"Vidim", je dejal oni miren. "Bahat si, Lojze."

"Nič bahat," je odvrnil Lojze. "Kar vzemi, pa spravi!"

"Jaz?" se je začudil mladenič. "In zakaj?"

"Jaz ti jih posodim, po pet do sto."

"Ne potrebujem, Lojze."

"Beži no, Tine! Jaz pa vem, da potrebuješ. Kaj bi se branil denarja! Reciva: po štiri od sto."

"Res ne, Lojze."

"Po tri od sto boš pa vendar vzel," je prosil Lojze, toda zastonj. Moral je spraviti svoje bogastvo in nejevoljen se je vračal domov in si mislil, da so to moški ljudje. Franci ni hotel takoj razodeti svojega neuspeha. Ko pa je bila čez par dni posebno dobre volje, je porabil ugodno priliko in ji svetoval, da naj si Tineta le izbije iz glave, ker ne mara zanjo.

"Kaj pa Vi veste!" se je ona odrezala in se zasukala po kuhinji in cvrla in pekla, da je dišalo po vsej hiši.

"Jaz mislim," je dejal Lojze ženi, "da se dekle ne meni več dosti za Tineta. In prav ima. Ampak kaj pa danes tako šumi po kuhinji?"

"Predvčerajšnjim", se je nasmehnila žena, "je prišla Minica Mejačeva v vas, Franca pa huda, da nima ničesar na mizo dati. In danes menda zopet nekoga pričakuje."

"Že gredo," je zaklicala Franca skoz vrata in stekla v stanico. Po cesti pa sta prihajala oče Čedin in Mejačev Tine pražnje oblečena.

"Pokesal se je Tine, da je odrinil denar", in opomnil je Lojze in vteknil denarnico v žep.

"Kaj pa, če sta snubca?" je menila žena. Onadva sta vstopila in po slovensnem pozdravu očeta Čedina sedla za mizo, ki jo je mati pogrinjala. Debelo je gledal Lojze, in prav neumen se mu je zdel pogovor, kakor ga je napeljal Čedin.

"Boter", je dejal nepotrpežljiv — o denar, koliko čednosti si ti že zamoril! Koliko večja je bila prej potrpežljivost Lojzetova! — "Boter", je dejal torej Lojze, "možje smo: govorimo naravnost! Če hočeta denarja na posodo, recita, koliko; če sta pa prišla snubit, pokličem Franco."

"I, Lojze, hudournik," je tolažil Čedin, 'čakaj no, da povem jaz svojo. Saj se nam nikamor ne mudi. Da boš pa vedel: res sva prišla po Franco."

"Pokliči jo," je velel Lojze ženi; in kmalu se je prikazala deklica, zardela, s povešenimi očmi in usta na smeh, naj se je tudi premagovala. Tine jo je prijel za roko in jo vprašal, če pojde z njima, če hoče postati mlada Mejačka.

"Naj še malo premislim, Tine," je dejala in se obrnila stran. "Ne vem še . . ."

"Kako lažeš, Franca!" je popravil Lojze, da jo je vso zmotil.

"Oh, lepo Vas prosim, oče, ne bodite sitni!" je prosila; a da ni res govorila resnice, to se je pokazalo.

Ni bilo dolgo, in obhajala seje poroka obeh parov. Minica je prišla v ljubo, tiho rodbino, kakršna je bila njenemu srcu najbolj po godu; proti Franci pa se je obnašala tašča od začetka nekako mrzlo, a sčasoma sta se privadila druga drugi, stara Mejačka je bila pač rešena prejšnjih skrbi in videla je srečnega. Lojze pa je postal precej oblasten; kar ni čuda; ljudje so ga preveč razvajali. V družbi je rad poprijel besedo, da je povedal kaj o mladem Mejaču, ki je njegov zet; in poslušali so ga, zakaj premožen mož ni izlepa bedak. Vsi pa so živeli srečno, in srečni bodo tudi njih otroci, če ostanejo pošteni, pridni, in če se bodo ljubili med seboj.

MOJSTER SIMON.

V samostanu Brezmadežne so bratje praznovali praznik njenega kronanja.

Mogli bi se sešteti dnevi, odkar stoji v svetišču podoba Marijina, a milosti, ki jih je ona svojim otrokom naklonila na tem kraju, so nešteviline.

Komaj je prvikrat iznad svojega visokega prestola v svetišču pogledala po verni množici, že si je z ljubeznjivim pogledom in milim obličjem osvojila srca vseh.

Kadar je sirota, brez očeta in matere, pribežala k njej, jo je Devica sprejela v materinsko varstvo: "Ne toži! Jaz sem tvoja mati."

Objokani vdovi, ki ni mogla preboleti izgube svojega moža, je ona z gorko tolažbo segla do srca: "Ne jokaj, jutri ga vidiš."

Preganjani in potrti so prihajali iz njenega svetišča z velikim upanjem, ki ga jim je vlila v dušo milostipolna Mati: "Potrpite! Tudi vi se skoraj vrnete iz Egipta."

Mladeniču je v težkih dvomih in bojih usmiljeno svetovala: "Ne veruj svetu, zaupaj mojemu Sinu! Svet je laž, moj Sin pa resnica."

Ona je bila res kakor jutranje solnce, ki prijazno pogleda izza gorskih slemen in se gorko nasmeje v dolino solza.

Ljudstvo je živo čutilo svoj neizmerni dolg pri Brezmadežni in se ji je želele vsaj nekoliko odložiti.

Zagrmela je med množico visoka beseda: "Kronajmo njo in njenega Sina!"

Zagrmelo je in glas hvaležnosti se je slišal daleč naokolu in je odmeval v vseh srcih.

Odpirala so se srca in perišča in kmalu je bilo dvoje jasnih kron poslanih v samostan Brezmadežne.

Dan kronanja je napočil.

(Konec prihodnjič).

RAZMERE GORENJSKIH KMETOV OKOLO LETA 1500.

(Dalje).

Ob istem času so ukratili nekaterim kmetom v Bohinji tudi lovsko pravico. Dvojiti ni, da je ces. namestnik v Ljubljani izjemno dovolil Studorovcem, ker so stražili ob beneški meji in opravljali važno službo graščini in deželi, loviti po graščinskih gozdih. To jim je Hartmann pl. Kreyg, dasiravno niso bili njegovi podložniki, prepovedal strogo in pod težko globo. Nato so se kmetje pritožili pri cesarskih poslancih v Radovljici z nastopnimi besedami: "Gospod Kreyg je po krivici in brez vzroka razdrl naše nastave in jih nekega dne razsekal 25, in kjerkoli jih še danes iztakne, da jih razsekati in nam tako brani loviti divjačino. Vsakdo okolo nas lovi, mi pa, kraljevi podložniki, ki živimo sredi lovske branjevine, ne bi smeli loviti?

Bržkone so smeli Studorovci loviti divje koze le takrat, kadar so bivali na planinah, toda menili so, da so dobili to pravico na večne čase. Iz navedene pritožbe vidimo, da so Studorovci in njih sosedje neusmiljeno uporabljali dovoljenje cesarskega namestnika. Zalezovali so divjad z vsemi tedaj rabnimi lovili, kakor s pastmi, nastavami, vrvmi, mrežami in skopci ter polovili več, nego se je spodobilo. Ko je to zvedel deželni knez, ukazal je Hartmannu pl. Kreygu, naj prav marno varuje divjačino v bleškem in radovljiškem lovišči in razdira in razsekuje vse pasti in nastave. Takisto je ukazal cesarski višji lovec, Krištof Regenbogen, ki je nekoliko pozneje prišel v Radovljico. Bleški graščak je le ravnal po svoji dolžnosti, da je vsem kmetom strogo prepovedal loviti. V zmislu cesarskega povelja so ukrenili tudi poslanci, da morajo kmetje opustiti visoki lov. Nato so se Bohinjci udali in v veliki in obsežni pritožbi 1515. leta ne omenjajo dalje visokega lova.

Bolj nego prepoved lova in ribarstva so bila gorenjskim kmetom na škodo druga graščinska novotarstva.

V nekdanjih časih so imeli pravico do planinskih pašnikov vlastelini. Graščaki, ki jih niso uživali sami, dajali so jih svojim podložnikom za denar ali pridelke (sir) v najem. Vsak zemljak bleške in radovljiške graščine je imel ali svojo planino ali delež občinske planine ali občinskega pašnika. Nekateri kmetje, pripadajoči radovljiški graščini, imeli so še ta pripoboljšek, da niso za uživanje planinskih pašnikov in vzrokov nam neznanih plačevali nobenega davka. Vsaj Gorjanci nas zagotavljajo, da so bile za celjskih grofov planine Krma, Klek, Kranjska Dolina, Jastrebica, Lipanica in Kozjak proste vsakega davka. Šele ko so izmrli celjski grofje, naložila sta Andrej in Jurij pl. Kreyg, ki sta imela v zastavi radovljiško graščino, rečenim planinam davke v prid bleške graščine. Da bi se kolikor moči ukoristil pri teh planinah, spojenih z bleškim posestvom, oddal jih je Jurij pl. Kreyg največ ponujajočim in ne najbližjim kmetom. Gorjancem je vzel planino Krmo in jo dal v najem odležnejšima srenjama Zasep in Mužje. "Nam se godi", pritožili so se nato Gorjanci, "velika krivica" zakaj Zaspljanje in Mužjanje gonijo svojo živino že ob Rešnjem Telesi na planine preko naših pašnikov in krčevin ležečih v Radovni, od katerih posebe plačujemo davek v Radovljico. Istotako gonijo že na sv. Lovrenca dan živino s planin in popašajo naše travnike in laze. Tudi se vozijo ob rečenem času skoro vsako nedeljo in vsak praznik na planine po sir in maslo, polegajo na naših senožetih in novinah ter jih popašajo z volmi in konji. Zato prosimo prav ponižno, naj se jim to prepove, in naj se navedene planine prepuste nam Gorjancem, da ne bodemo imeli vedno toli škode; in zato nočemo radovoljno plačevati užitnino tistemu, kateremu gre po pravici, ali cesarskemu Veličanstvu ali pa bleški graščini.

Takisto je bilo s planinico Ograd; tudi ta na vojvodski zemlji ležeči pašnik je spojil Jurij pl. Kreyg s posestvom bleške graščine ter ga potem dal v najemščino Sinhardu Drolu v Mužjah za 70 šilingov. Hartmann pl. Kreyg sicer trdi, da ni res, kakor so povedali Gorjanci ter se sklicuje na stare radovljiške urbarje, v katerih so zaznamovani vsi davki, dohodki in vse užitnine, samo gori omenjeni pašniki ne. Toda baš to kaže, da se ni od imenovanih pašnikov plačeval noben davek. Ako je izjava Gorjancev verodostojna — in vzroka nimamo, da bi dvojili drej in Jurij Kreyg ob času, ko sta imela zajedno v zakupu bleško in radovljiško graščino ,rečene planine podvrgla davku in naložila dotičnim uživalcem dolžnost, plačevati davek v bližnji Bled namesto v odležnejšo Radovljico. Navzlic temu je vzela graščina v zadnjem desetletji XV. veka Gorjancem imenovane planine ter jih prepustila Zaspljanom in Mužjanom, ker so ti obljubili dajati večjo užitnino. Samo to so dosegli Gorjanci, da so obljubili novi uživalci povrniti škodo, katero jim dela živina, kadar jo gonijo na planine in s planin.

RAZNOTEROSTI.

Priča političnega umora zblaznel. Nemški drž. poslanec Weil, ki je bil v Parizu priča, ko je bil Jaures umorjen, s katerim je ravno sedel v kavarni, je postal od onega časa slaboumen. Ni se vrnil v Nemčijo in se ni udeležil državnega zbora. Nihče ni vedel, kje se nahaja. Zdaj se poroča, da je Weil zblaznel in da so ga dali v sanatorij.

Ker nista mogla biti vojaka. "Slov. Den" poroča: V Aradu se je priglasil v vojake kmetovalec Juro Kovač, ki ga pa niso vzeli, ker je bil že 70 let star. To je pa Kovača tako razburilo, da se je, ko je prišel domov, obesil.

Velik davek od dedščine. V Angliji je pred kratkim umrl diamantovi kralj sir Wernher, ki je bil lastnik razsežnih diamantovih najdišč v Afriki. Njegovo premoženje so pred leti cenili na več nego 230 milijonov kron. Zdaj so angleški uradi odmerili od njegove dedščine davka v ogromnem znesku 40 milijonov kron.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

J. G., Chisholm, Minn. Količina kakor jo navajate Vi, je malo premajhna, da bi žito naročili od farmerjev, drugače, če bi bilo blizu Chisholma. Najbližja farmerska naselbina je menda v Greaney, Minn.; vendar tam ni železniške zveze. Najbolje bo menda, če pišete na Frank Klanchar, Willard, Wis.

M. S. Biwabik, Minn. Vašega uprašanja ne moremo odgovoriti.

S. F. Pueblo, Colo. Naznanili smo že parkrat na tem mestu, da je zemlja okoli Draper, Wis., posuta močno s kamenjem. V mnogih krajih je tudi šodrasta. Nam je stvar znana dobro, zato smo odklonili oglas za tisto zemljo. Ako hočete iti v državo Wisconsin, našli boste mnogo bolje zemlje. V Taylor county in v Ashland county je izvrstna zemlja. Seve, da so tudi v teh krajih prostori, kjer je zemlja slaba, a treba je zbrati dobro. Ako se ne bojite čistenja, sta Taylor county in Ashland county izvrstna za naseljevanje. Pojte pa v naseljeni kraj, ker z naseljenjem se cena zemlje dviga. Ako hočete iti na gotovo farmo, pojte v državo New York. Boljšega podnebja in trga za prodajo ni v Združenih državah, kot je v državi New York. Za kmetijske pijonirje je pa Wisconsin povsem priporočljiva država.

S. K. Frontenac, Kans. To stvar pojasnili smo že parkrat na tem mestu, in kar velja za enega avstrijskega rezervista velja za vse. Vi se morate javiti pri konzulatu, ako hočete storiti svojo dolžnost in se ogniti eventuelnih sitnosti. Če se ne javite, ste v vojskinem času smatrani kot dezerter. Vlada Vam lahko zapleni vse, kar imaste v starem kraju, in če pridete tja vas čaka smrtna kazen, aok ne bo amnestije. To velja vsem vojni podložnim avstrijskim državljanom, torej tudi domobrancem in črni vojski. Ako boste 23. septembra 42 let stari, bi se morali vseeno javiti, ker Austro-ogrska je že davno poklicala pod orožje vse možke do 42 leta. Tudi Vaš sin je črnovojnik, ker je nad 18 let star. Javiti se mora tudi on. Samoumevno pa je, da Vam ne bo treba iti prodajati kože za avstrijske birokrate, ker kontrolirajo Anglija in Francija vsa morja in ne more nihče v Avstrijo. Javite se, potem ste brez skrbi.

F. Dale Cerveny
zobozdravnik
MILLER ANNEX
Ely, Minn.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo
HAVANA CIGARE
Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range.
VAROS in IBY so tudi dobre cigare.
LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE
The Columbia Clothing Co
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

PRIPOROČAM
NATURAL SANATORIUM
K. A. LEE,
331 No. 60 Ave. West Duluh,
za vsakovrstne bolezni. Mr. Lee zdravi z drgnjenjem in svežo vodo. On me je ozdravil medtem ko me ni mogel noben zdravnik.
Matt Prijanovič,
(9—28 z) Virginia, Minn.

95 AKROV NAJBOLJŠE ZEMLJE
je naprodaj v slovenski naselbini na Greaney, Minn. Zemlja je blizu šole in cerkve. Za podrobnosti se obrnite v slovenskem jeziku na
PAT GREANEY,
(9—17 z) GREANEY, MINN.

Gospodarji in gospodinje!
Kadar potrebujete pohištvo, železnino, posodo, peči itd. obrnite se na trgovino, ki ima največjo zalogo in Vas zamore najboljše postreči.
TA TRGOVINA JE
AURORA HARDWARE AND FURNITURE CO.
AURORA, MINNESOTA.

A. W. Nelson
advokat
nad James lekarno blizu pošte
ELY, MINN.
se priporoča vsem Slovencem v slučaju pravnih zadev.

STAR THEATRE
So. Range, - - Mich.
ima vedno lepe in poučljive premikalne slike. Ob petkah izvanredne posebnosti.
Slovenci in Hrvati poslužite se te zabave! Spoštovanjem
Star Theatre

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

5 pristnih pijač in te so Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec, Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora pijače skušati in kateri ne poskuša tudi ne zapaža, da s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevca, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje prvovrstno zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače v poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.
A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NARODNA KNJIGOTRŽNICA
5410 WYOMING STREET -:- -:- DULUTH, MINN.
priporoča
SVOJO VELIKO ZALOGO PRIPOVEDNIH, POUČNIH IN MOLITVENIH KNJIG. — VELIKA IZBER DRAMATIČNIH IGER. — PIŠITE PO CENIK.

Prodajam
parobrodne in železniške listke
na vse kraje v staro domovino.
Prodajam lote pri velikanski JEKLARNI United States Steel korporacije v
Gary in New Duluth, Minn.
PRODAJAM
farme in neobdelano zemljišče v Taylor County
Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od sto naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in poštene družbe, ki izplačujejo ravnajo škodo v najkrajšem času.
Max Volčanšek
Jones Street, nasproti pošte Eveleth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti
DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO
(Minnesota Workmen's Compensation Act)
Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan
Cena 15 Centov